renzi linna; ühegi kodaniku juukfekarwa külge ei saanud puudutatud. Ja kui kuningas kauemini senna jäi, kui kodanikud soowisiwad, siis oli jälle Savonarola, kelle sõna peale tema oma sõeawäega ära läks. Selle peale tuli selle Dominikanlaste-priori imewäärilise targa korraldamise läbi Florenzi linnas, kus erakondade werised tülid aastasadade kaupa kestanud oliwad, üks muutus, kuida aealugu üht teist seesugust ei tunne. Florenz sai jälle wabariigiks ja andis omale ilma werewalamiseta seadusi, mis Machiavelli ja Guicciardini tunnistust mööda, kes mõlemad munkade sõbrad ei olnud, just selle rahutuma kogukonna kohalised oliwad ja nii kaua kestasiwad, kunni Medici sugukond kõiki jälle oma wõimuse alla rutus. Kuida Savonarala Dom-kirikus jutlust tegi ja kuida tema üksikute riigi-asjade ja seaduste kohta nõuu andis, nenda sai see sagedaste sõna-sõnalt seadustes üles wõetud. Savonarola sai wabariigi wägewaks waimlikuks korraldajaks. Sellepärast ei unustanud tema aga mitte, südame seespidist muutmist ja elu pühitsemist pärimast, kui riikliku ja perekondliku õnne korra tingimata tarwilist põhjust. Wägewa sõnaga juhtis tema oma kuuljate südameid. Pöörased karnewali- (wõinädali) pidud waikisiwad; nende asemele astusiwad Florenzi laste palwerongideks, Savonarolast tehtud waga lauludega läbi uulitsate käisiwad ja kristliku helduse heaks andeid korjasiwad. Nurjatu elu awalikkudes himumajades kadus; naesterahwad paniwad oma kõrklewaid ehteid maha; noored mehed wõtsiwad pühakirja kätte; käsitööliste nähti waheaegadel Savonarola kirjadega töötubades; kirikud täitsiwad ennast ja helduse-anded woolasiwad — kõik linna nägu oli muudetud.

Aga siiski, himulise, tujuka Florenzi rahwas ei wõinud korraga uut südant ja seespidist kristlikku meelt saada. Peale mõne sügawama loomusega inimese, oli see teiste juures ainult wäljaspidine kombe, mis muudetud sai. Tuliwad teised wõimud, siis oli meel pea jälle wana. Ja nendest wõimudest ei olnud puudust. — Waewalt peidetud pahandusega waatasiwad himu-elu sõbrad tülitawate uuenduste peale. Munga sõbru nimetasiwad nemad palwewendadeks ja isameie-mäletsejateks; neid nimetas rahwas hullajateks ja nende poole heidsiwad kõik Medici sugukonna sõbrad, keda hallideks nimetati. Nende kõikide eeswõitleja oli aga üks mees, kelle käes paapstkonna piiramata wõimus seisis ja kelle ees ükski jumalik ega ilmalik seadus ei maksnud: jõle Spanialane Petruse tooli peal, paapst Aleksander VI. Piero käest oli tema raha wõtnud ja teda jälle wõimusele aidata lubanud; julge munga jutlused kiriku ja kiriku üle-